

Makón befulladt a gyógynövényprogram

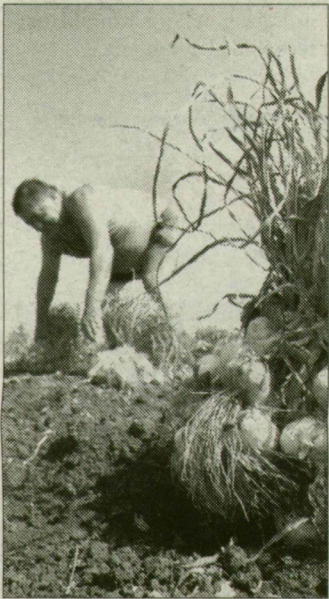
Jó tanácsok a konkurenciától

Bár a klíma és a termőföld megfelelő lenne hozzá, Makón és környékén kudarchba fulladt a gyógynövénytermesztés meghonosítására tett kísérlet. A helyi gazdák érdeklődtek a jól jövedelmező ágazat iránt, ám nem igen jutottak szerződéshez.

Makón és környékén – leszámítva a jobbára csak saját igényeket kiszolgáló termesztést – senki sem foglalkozik gyógynövényekkel. Pedig néhány éve többen is szerettek volna belevágni. Ha valakinek sikerült volna, arról a falugazdász tudna. Márton Károly azonban nem hallott ilyesmiről.

A gyógynövénytermesztésről szervezett szakmai fórumok igen látogatottak voltak öt-hat évvel ezelőtt Makón. Egy-egy rendezvényre nyolcvan-száz ember is elment, közülük azonban senki sem jutott el odáig, hogy ma is jól működő gyógynövénytermesztő telepe lenne. Ennek a térsebben nincs hagyománya, kultúrája.

Hiányoznak a szárításhoz szükséges különleges tárolók,

Gyógynövény helyett a makói-aknak marad a hagyma – igaz, gyógyhatása ennek a növénynek is van.

Fotó: Gyenes Kálmán

megépítésük komoly beruházást igényelne. Ám mégsem csupán emiatt akadt el a meghonosítási kísérlet.

A gyógynövények meghonosítása érdekében annak idején Papp Imre szervezett sok szakmai előadást a makói gazdák-nak. A ma nyugdíjas gazdálkodó az önkormányzat mezőgazdasági tanácsadójaként az érdeklődőket tanulmányutakra is elvitte. Megnéztek jó néhány, gyógynövénytermesztéssel évtizedek óta foglalkozó gazdaságot és hasznos tanácsokat kaptak – de mást nem igen.

Mint Papp Imrétől megtudtuk, a gyógynövények termesztéséhez nem csak szaktudás, technológia és felszerelés kell: mivel a felvevőpiac szűk, legalább ugyanilyen fontos, hogy az ember szerződést tudjon kötni valamelyik felvásárló céggel. A makóiak azonban nem jutottak ilyen lehetőséghez, legfeljebb csak már kevésbé jövedelmező, a termelésből máshonnan már „kikopott” növényekre. Véleménye szerint mindenekelőtt ezen bukott meg a makói érdeklődők próbálkozása.

Végso soron érthető, hogy a felvásárlók inkább a már megszokott, tapasztalt gazdákat juttatják vetőmaghoz és garantált bevételt jelentő megállapodáshoz; mások viszont így labdába sem rúghatnak. A „körön belül” lévő ragaszkodása a kialakult helyzethez érthető, hiszen a gyógynövénytermesztésből származó bevétel a többszöröse lehet a hagyományos agrárgazdálkodásnak.

Papp Imre elmondta, hogy láttak olyan négy-öt hektáros gazdaságokat, amelyek jövedelmezőségükben vetekednek az itteni ötven-hatvan hektárosokkal. Pedig a szakemberek szerint Makó környékén sokkal jobbak az adottságok a gyógynövénytermesztéshez, mint sok, hagyományosan ezzel foglalkozó vidéken: a napsütéses órák száma itt a legmagasabb az országban és a föld minősége is kiváló.

SZABÓ IMRE

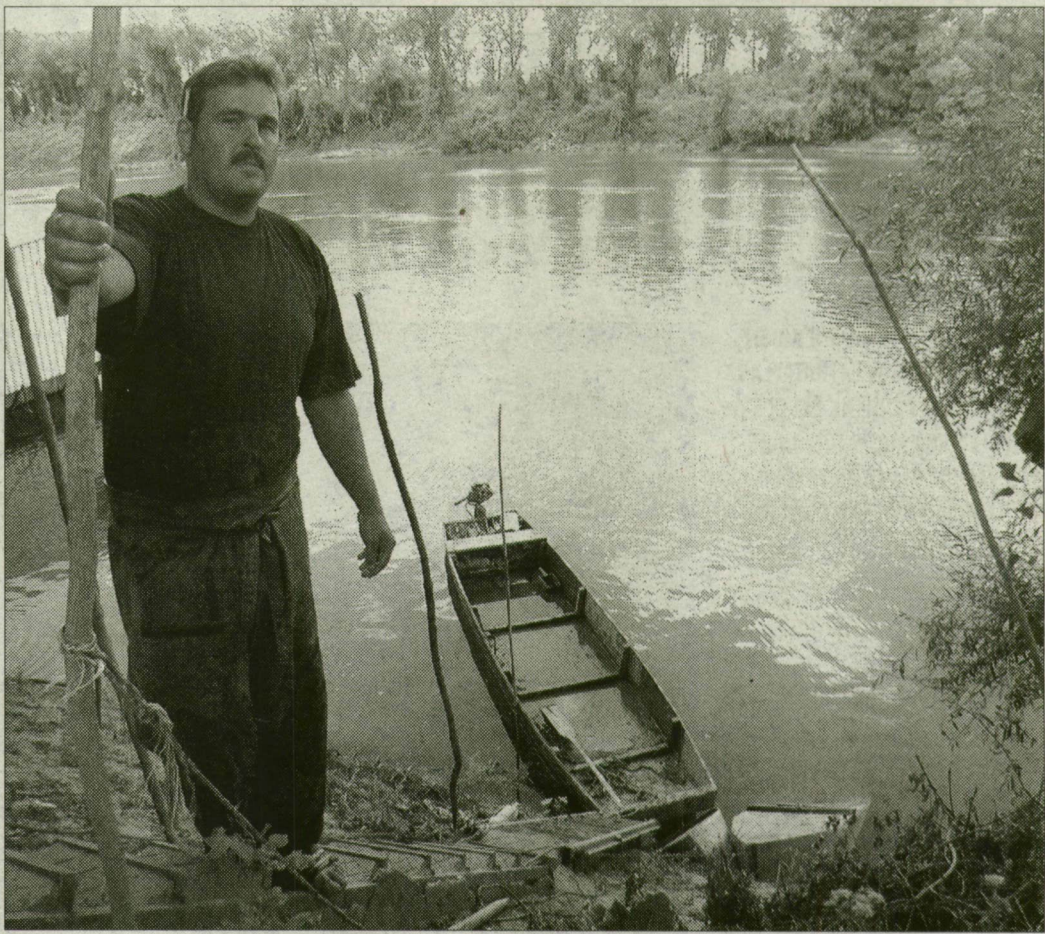
Halászat a Tiszán – Mindszentnél

Sok ivadék: biztató jövő

– Eddig nagyon rossz volt ez az évünk – jellemzi a Tiszán Mindszentnél halászó Kőrösi Imre az utóbbi hónapokat. Elmaradt a tavaszi áradás, márpedig többnyire ez hozza meg a halat. A Tisza a ciánmérgezés óta egyébként sem „az igazi”. A sok ivadékhál viszont biztató jel lehet a jövőre nézvést.

A vásárhelyi Kőrösi Imre tavasztól őszig kinn él a mindszenti vízparton, lábakon álló halászházában, mert nem árt szemmel tartani a fölszerelést. – Előfordult nemegyszer: fölszedték a varsáinkat – mondja. Úgy tűnik, a halásznak nemcsak időjárással és vízállással kell foglalkoznia, nemcsak varsát foltoznia, csónakmotort reparálnia muszáj, nyárban izzadni, télben fagyoskodni, éjjel-nappal vízen lenni, szűnyoggenerációkat etetni – hanem a vidrák bizonyos, két lábon járó változatának kártevésére is számíthat, mely változat nemcsak a halat, de a hálót is viszi.

A ciánmérgezés óta vagy nagyon kell szeretnie a vizet annak, aki halászzal foglalkozik, vagy nincs más választása. Kőrösi Imre esetében mindkettő igaz: résztint még mielőtt halász lett volna, horgászott, résztint pedig összes pénztét halászeszközökbe fektette. Korábban a Hódgép-nél dolgozott, s amikor megszűnt a cég, akkor mondta édesapja – szintén halász –: álljon be mellé. Östermelőként rakja, szedi föl a varsát, apja a Tisza Halászatí Szövetkezet tagja. – Nem könnyű a szövetkezetnek, s nekünk sem – így Kőrösi Imre, az év eddi-

Kőrösi Imre már nyolcvanhét kilós harcsát is fogott. Most néhány keszeg a zsákmány. Fotó: Tésik Attila

gi eredményei alapján. Halat ugyanis leginkább a tavaszi nagy vizek idején lehet fogni, és az idén nem volt áradás. Mi várható a további hónapokban? – Ha lenne egy hosszán tartó, nagy esőzés a hegyekben, az még mindent megfordíthat – néz a vízre a halász. Legnagyobb hala nyolcvan-

hét kilós harcsa volt – még a ciánozás előtt fogta, varsával –, s akkoriban előfordult: akár egy-két mázsa hal is összejött egy-egy kedvező napon, keszeg, busa, harcsa. Azóta, bár javult a helyzet, ennek töredékét fogják. – A legnagyobb harcsám, amit a cián óta fogtam, harmincöt kilós volt.

A halások egyébként nemcsak fogják a halat: gondoskodnak is róla. Telente például lékeket vág-nak a szövetkezet kezelésébe tartozó holtágakon, így akadályozva meg az oxigénhiány miatti, jég alatti halpusztulást (Kőrösi Imréék Körtvéyesen és az akolszögi holtágon lékeltek tavaly); az áradások után visszamentik a folyóba a kubikgödörökben maradt, millió ivadékhalt.

Mint mondja Kőrösi Imre, az idén is rengeteg az ivadék, főleg a kis harcsa, kis ponty, a holtágokban pedig minden. Így aztán, ha csak valami közbe nem jön, a következő esztendőben elegendő zsákmányt adhat majd a Tisza. Mi lenne, ha – kivételesen – semmi nem jönne közbe?

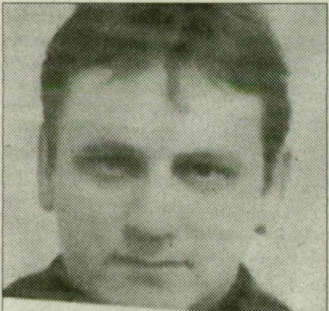
FARKAS CSABA

A FOLYÓ, A HALAK, A MÍTOSZ ÉS A VALÓSÁG

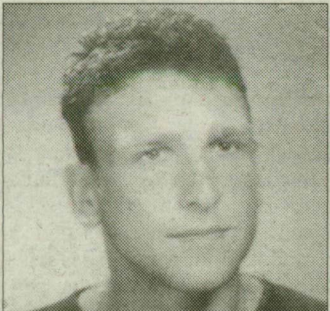
Mindszentet hét halász alapította. Ez persze mindössze legenda – tudjuk meg Benák Katalin könyvtárigazgatótól –, mindenesetre jelzi: a halászatnak mindig is nagy jelentősége volt itt; a kisváros címerében a két hal máig bennfoglaltatik. Tősgyökeres mindszenti halászcsládok ma már nincsenek, illetve utódaik egyéb foglalkozást üznek. Neves halászfamilia volt a Dancicska család – egyik tagja miniszteri elisme-

rést is kapott a századelőn –, azután például Ágostonék és így tovább. Ócsai Mihállyal, a legutolsó „eredeti” mindszenti halással e sorok írója is beszélt annak idején. Ócsai bácsi emlékezett arra, amikor évről évre a hírneves toklék is fölvándoroltak a Tiszába a Duna-deltából, illetve a Fekete-tengerből. Azóta már annak is örülnünk kell, hogy a Tiszában egyáltalán van hal.

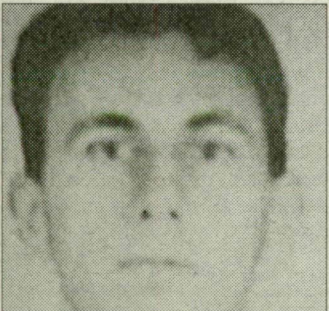
Vérdíj nélkül: körözöttek Csongrád megyében

Csomor Ferenc

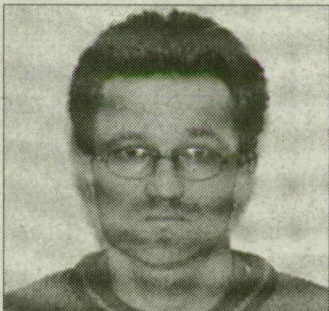
Szél János Gábor

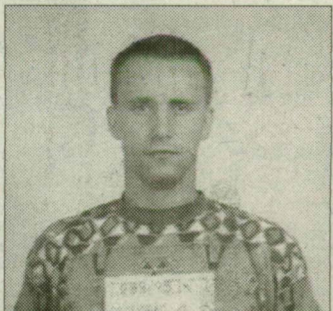
Csende Gábor

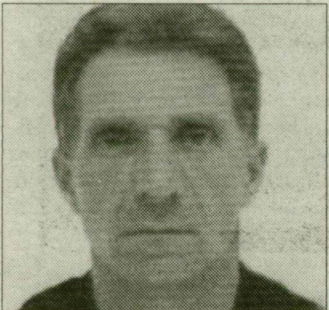
Pósa József

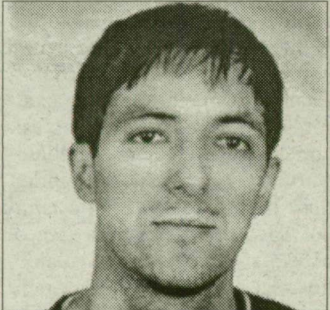
Berg Péter

Köles László

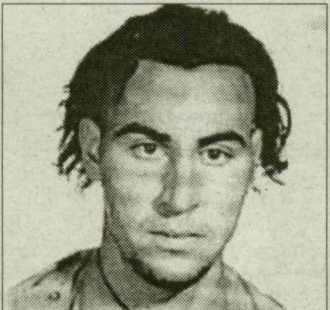
Szabó Sándor

Rau József

Császár Péter

Káprai Zoltán

A Csongrád megyei körözöttek listájának első tíz helyén egyetlen nő sem található. A már évek óta keresett férfiak pedig nem tartoznak a „krémhez”, tulajdonképpen valamennyien piti bűnözőnek számítanak.

Csomor Ferenc 36 éves kiskunmajsai lakos és társa ellen rablás miatt folyik büntetőeljárás a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányságon. Csomor és társa 2001. április 5-én fegyvert használva kirabolták a ruszai takarékszövetkezetet, zsákmányuk több mint 1 millió forint volt. A másik rabló már rendőrkézre került.

Szél János Gábor 30 éves szegedi lakost különösen nagy kárt okozó csalással gyanúsítja a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság. A férfi egy kft. nevében 42 ezer tonna búza értékesítésére kötött szerződést egy közhasznú társasággal, egy székesfehérvári közvetítő vállalkozás közreműködésével. A búza ellenértékét a kft. teljes összegben átutalta a kft. számlájára, ahonnan azt Szél János Gábor 1996. szeptember 23-án felvette. Szél a kft.-nek 220 millió forint kárt okozott.

Csende Gábor 27 éves hódmezővásárhelyi lakos ellen a Makói Rendőrkapitányság nyomoz nagyobb értékre elkövetett csalás miatt.

A férfit egyébként több hatóság is körözi, a Hódmezővásárhelyi és a Szegedi Rendőrkapitányság is, valamint a Csongrád Megyei Bíróság BV csoportja, összesen hét elfogatóparancsot adtak ki ellene.

Pósa József 32 éves bajai lakost csalás miatt körözi a Csongrádi Rendőrkapitányság.

Pósa azzal gyanúsítható, hogy 2000. augusztus 18-án egy csongrádi részvénytársaságnak 20 darab klímaberendezést ígérve 3 millió 797 ezer 700 Ft kárt okozott. Pósa József a bűncselekmény elkövetésekor egy tanácsadó, szolgáltató és szervező kft. képviselőjének adta ki magát.

Berg Péter 32 éves siklósnagyfalui lakos és társa ellen lopás kísérlete elkövetésének alapos gyanúja miatt folyik büntetőeljárás a Csongrádi Rendőrkapitányságon. Egy csongrádi személy lakásából próbáltak különféle tárgyakat eltulajdonítani 2002. január 31-én.

Köles László 33 éves szegedi lakost a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság keresi.

Köles és társai 1999. október 21-én Szegeden a Nadas utcából elloptak egy 2 millió forint értékű Mercedes típusú személygépkocsit. A jármű előkerült, így az okozott kár is

megtért, Köles László azonban eltűnt. A férfit különböző bűncselekmények miatt más hatóságok is keresik.

Szabó Sándor 47 éves makói lakos ellen jelentős értékre elkövetett csalás miatt folyik nyomozás a Makói Rendőrkapitányságon.

Szabó a nyomozás eddigi adatai szerint a sértetteknek mintegy 10 millió forint kárt okozott.

Rau József 27 éves hódmezővásárhelyi lakos ellen a Miskolci és a Hódmezővásárhelyi Városi Bíróság is kiadott elfogatóparancsot csalás, illetőleg adóbevételt különösen nagy értékben csökkentő adócsalás büntette miatt.

Császár Péter 39 éves hódmezővásárhelyi lakos és társai ellen csalás büntett elkövetésének alapos gyanúja miatt folytat büntetőeljárást a Szegedi Rendőrkapitányság. Császár és társai 2000. június 13-án egy szegedi parkolóban CD-vásárlás ürügyén 2 millió 700 ezer forintot csaltak ki áldozatuktól.

Káprai Zoltán 24 éves szatymazi lakos ellen visszaélés kábítószerrel büntett elkövetésének alapos gyanúja miatt folytat büntetőeljárást a Szegedi Rendőrkapitányság. Káprai az állandó bejelentett lakcíméről ismeretlen helyre távozott, már hónapok óta nem találják.